

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.45.2017.AZie

z dnia 14 marca 2017 r.

Rada Miejska w Ośnie Lubuskim

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2016.446 j.t. ze zm.) stwierdzam nieważność Nr XV/149/2017 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 15 lutego 2017r. w sprawie określenia kryteriów drugiego etapu postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Ośno Lubuskie, określenia liczby punktów za każde z kryteriów oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 15 lutego 2017r. Rada Miejska w Ośnie Lubuskim podjęła uchwałę w sprawie określenia kryteriów drugiego etapu postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Ośno Lubuskie, określenia liczby punktów za każde z kryteriów oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 20 lutego 2017r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, iż uchwała istotnie narusza art. 131 ust. 4 ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2017.59).

W myśl art. 131 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe w przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów.

Organ prowadzący określając kryteria rekrutacji powinien wziąć pod uwagę wskazane przez ustawodawcę wytyczne. Jednym z nich jest zapewnienie jak najpełniejszej realizacji potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący dziecko musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Rada, określając kryteria rekrutacji do przedszkoli, brane pod uwagę na drugim jej etapie, powinna zatem wyraźnie wyodrębnić kryterium związane z uwzględnieniem potrzeb i sytuacji rodzica, który samotnie wychowuje dziecko.

Rada ustalając w § 2 kryteria zupełnie pominęła kryterium związane z sytuacją, w której rodzic samotnie wychowuje dziecko. W myśl pierwszego kryterium określonego w tabeli zawartej w § 2 uchwały warunkiem otrzymania punktów na drugim etapie rekrutacji jest to, że oboje rodzice (opiekunowie prawni) pracują zawodowo, prowadzą działalność gospodarczą, gospodarstwo rolne lub uczą się w trybie dziennym. Tak ustalone kryterium doprowadza do sytuacji, w której kandydaci posiadający oboje rodziców, będą traktowani w sposób preferencyjny w stosunku do kandydatów wychowywanych samotnie przez jednego z rodziców. Sytuacja ta jest nie do pogodzenia z art. 32 Konstytucji RP w myśl którego: "Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. 2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny." oraz ww. przepisem ustawy o Prawo oświatowe. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej, którymi są również organy jednostek samorządu terytorialnego działają na podstawie i w granicach prawa. Podejmując akt prawa miejscowego rada winna ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu.

Ponadto w § 2 uchwały Rada Miejska jako jedno z kryteriów rekrutacyjnych przyjęła wiek kandydata w podziale na miesiące urodzenia i w zależności od tego przyznała punkty w następujący sposób: 12 - dla dzieci urodzonych w styczniu, 11 - dla dzieci urodzonych w lutym, 10 - dla dzieci urodzonych w marcu, 9 -

dla dzieci urodzonych w kwietniu, 8 - dla dzieci urodzonych w maju, 7 - dla dzieci urodzonych w czerwcu, 6 - dla dzieci urodzonych w lipcu, 5 - dla dzieci urodzonych w sierpniu, 4 - dla dzieci urodzonych we wrześniu, 3 - dla dzieci urodzonych w październiku, 2 - dla dzieci urodzonych w listopadzie, 1 - dla dzieci urodzonych w grudniu.

W ocenie organu nadzoru zapis dotyczący kryterium wieku kandydata, który przyznaje punkty w zależności od miesiąca urodzenia dziecka, pozostaje w sprzeczności z wytycznymi zawartymi w art. 131 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe, jak również godzi w zasadę sprawiedliwości społecznej i równości wobec prawa. Zdaniem organu nadzoru, przedmiotowa regulacja prowadzi bowiem do sytuacji, w której kandydaci charakteryzujący się wspólną cechą (tu urodzeni w tym samym roku) będą traktowani w odmienny sposób, a to istotnie narusza art. 2 oraz art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zaprezentowane powyżej stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w bogatym w tym zakresie orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego. W uzasadnieniu wyroku z 20 października 1998 r., sygn. K 7/98 Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż: „z zasady równości, wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji, wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relewantną) powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących jak i faworyzujących. Wynika stąd w szczególności, że prawodawca przyznając jednostkom określone uprawnienia, nie może określać kręgu osób uprawnionych w sposób dowolny. Musi on przyznać dane uprawnienie wszystkim podmiotom charakteryzującym się daną cechą istotną”.

Wprowadzenie przez Radę kryterium wieku kandydata, które losowo decyduje o uzyskaniu przez dziecko dodatkowo od 1 do 12 punktów, prowadzi w istocie do sytuacji, w której kandydaci wychowywani tylko przez jednego z rodziców urodzeni np. w miesiącu listopadzie lub grudniu uzyskają mniej punktów niż kandydaci urodzeni w styczniu lub lutym, a wychowywani przez oboje rodziców.

Jednocześnie organ nadzoru wskazuje, że zgodnie z art. 131 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe, organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów, oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość. Ustawodawca natomiast nie dał Radzie możliwości określania w ramach jednego kryterium podkryteriów, które będą miały różną wartość punktową.

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek